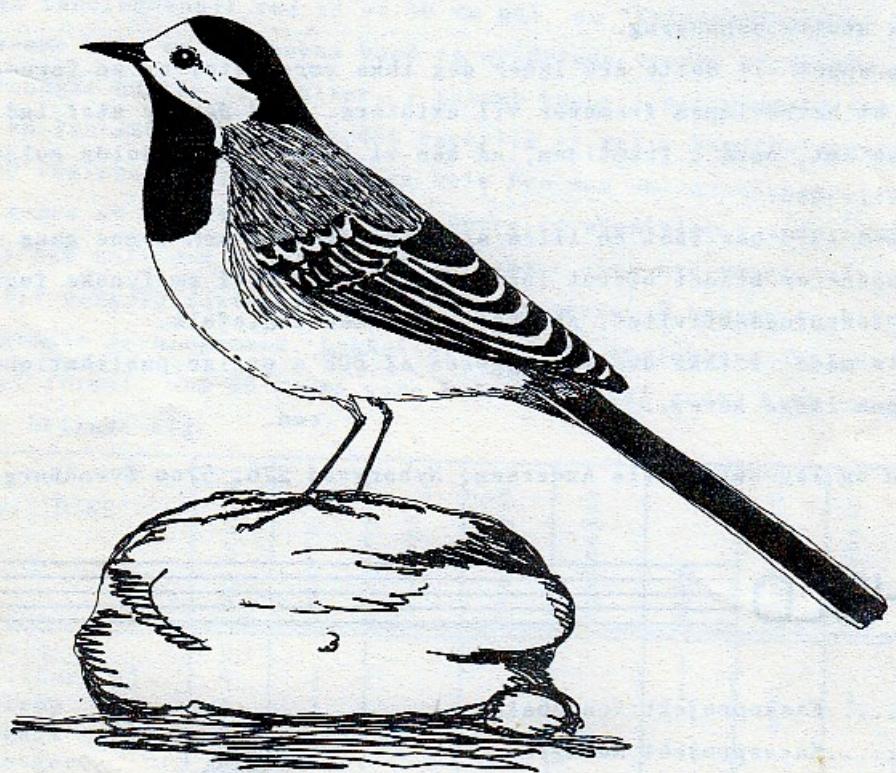

havrevimpen

1975

HAVREVIMPEN

Havrevimpen 1975.

Da Ole Tønder skrev lederen til den allerførste havrevimpe var vi 270 fynske DOF-medlemmer. Nu, hvor jeg sidder og skriver lederen til 1975's eneste havrevimpe, er tallet vokset til knap 350 medlemmer, dvs. at 80 medlemmer sandsynligvis ikke har første nummer, og derfor ikke har oplevet de veer det kostede at barsle havrevimpen. Veerne var først og fremmest økonomiske, og de aftog ikke væsentligt med nummer 2 fra 74.

-Det er derfor glædeligt at kunne meddele, at den fynske bestyrelse med et kirurgisk indgreb i pengekassen har bragt veerne til ophør, penge til havrevimpen blev bevilget i foråret 1975. Derfor ingen appel til økonomisk støtte denne gang.

Helt uden appel vil dette års leder dog ikke være, stof er en forudsætning for at havrevimpen fremover vil eksistere. Send derfor stof ind fra det fynske amt, også i fremtiden, så kan vi lade Tordenskjolds soldater få en stille død.

Havrevimpen 1975 har fået en lille ansigtsløftning, men denne gang -mere end nogen- er bladet blevet lokalt, med fynsk stof om fynske fugle og fynsk foreningsaktivitet, skrevet af fynske fuglefolk.

Den eneste måde vi ikke overflødiggøres af DOF's øvrige publikationer.
Havrevimpen længe leve...

red.

Redaktion og lay-out: Niels Andersen, Nyborgvej 276, 5700 Svendborg.

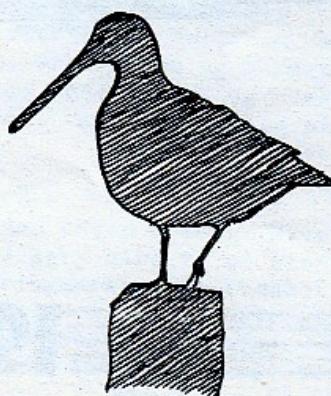
INDHOLD

- side 3.....Kasseprojekt Vendehals.
- side 4.....Kasseprojekt Natugle.
- side 5.....Kragetøj.
- side 6.....Rastepladsen.
- side 7.....Lokalitetsregister.
- side 8.....Obs.
- side 13.....Overvintrende vadefugle.
- side 14.....Bolignød i det sydfynske.
- side 15.....Ekskursionsreferater.

Tegnere: Aksel Hansen

Hanne Petersen

Niels Andersen.

KASSEPROJEKT

3

VENDEHALS 1975.

Forår og sommer 75 var anden ynglesæson vore 60 Vendehalsekasser stod til fuglenes disposition. Resultatet fra denne sæson er at læse i tabellen nedenunder, stillet op på samme måde som i 1974, offentliggjort i Havrevimpen 1974 nr. 2.

Vendehalsekasserne levede i år bedre op til navnet, idet det virkelig er lykkes os at få Vendehals til at yngle i en af kasserne, for øvrigt det eneste par vi har kendskab til på Fyn. Fuglene lagde 11 æg i kassen, men ungeantallet var det ikke muligt at konstatere exakt. Betingelserne: En slags tandlægespejl ind ad et 46 mm hul, en "fyldepennelygte" lysende ind ad samme hul, og i kassens bund et myldrende virvar af grimme og nøgne fugleunger hulter til bulter. 7 gulnæb kunne i det mindste ses.

Men en fantastisk tanke er det egentlig at dette Vendehalsepar fandt 1 ud af 60 fuglekasser placeret over hele Fyn med omliggende øer...

Det synes at projektet i år kunne spore en afmatning i interessen, som desværre har haft det resultat, at 10 kasser ikke har været tilset. Andre har til gengæld fattet interesse for kasserne, 2 kasser er blevet fjernet af ukendte gerningsmænd. Lykkeligvis kan en fuglekasse dog kun anvendes til ét formål, som må komme vore hulerugere til gode, hvor kassen så end måtte befinde sig.

SKOVDISTRIKT	Kasseantal	Musvit	Blåmejse	Sortmejse	Spætmeyse	Stær	Flagspætte	Vendehals	
Ravnholz	2								
Wedellsborg x)	9	1				1	2	1	
Krumstrup	3	1				1	2		
Slipshavn x)	3	1							
Hofmansgave	3								
Egebjerggård	7	4							
Gyldensteen	2	1	1						
Æbelø	1	1							
Krengerup	2	2							
Langesø ♂)	1								
Hindsholm ♂)	5								
Brahetrolleborg	4	2	1	1					
Holstenshus	5				2	2			
Tranekær ♂)	4								
Sydlangeland	1	1							
Erholm	2								
Hvidkilde	3	1				1	2		
Valdemar Slot	1						1		
Broholm	2				1				
Sammenlagt	58	15	2	2	3	5	7	1	

x) en kasse fjernet, kasseantallet er det oprindelige.

♂) kasserne ikke tilset.

KASSEPROJEKT

4

NATUGLE 1975.

Det kan næppe være den store hemmelighed for DØF's fynske medlemmer, at vinter/forår 1974-75 blev benyttet til henholdsvis at fremstille og op-hænge et meget stort antal redekasser til Natugle, i alt ca. 450 stk.

Ved frivillig indsats af mange ornithologer er det lykkes at få de mange kasser sat op rundt om på Fyn, et arbejde der var tilendebragt ved januars udgang. Ophængningen på mange fynske godsers skovdistrikter er for-løbet forbilledligt, idet vi overalt er blevet mødt med venlighed, og tilladelserne gik fint igennem. Vi takker derfor godserne for tilladel-sen til at hænge kasser op på deres ejendom. Tilsyn med kasserne fandt sted i majs første halvdel, den tid hvor ugleungerne normalt har en pas-sende størrelse til ringmærkning. Med i projektet var nemlig ringmærk-ning af alle unger, dels for at følge bestandene, dels for at få et ind-tryk af dødeligheden hos uglerne for derigennem at sige noget om hvor belastet uglebestanden er af miljøgifte.

Alle data fra 1975 er at læse i skemaet, og trods denne kedelige form for servering, håber vi, at det alligevel vækker interesse og giver et indtryk af ugernes ynglesucces i 1975.

Da enkelte ugler visse år undlader at lægge æg, er der blandt alle be-satte kasser sondret mellem "beboet med æg" og "beboet uden æg".

SKOVDISTRIKT

	Kasseantal	Beboet m æg	Beboet u æg	Ikke beboet	Beboelses%	Ægantal	Gns. æg	Ugneantal	Gns. unger	Ringm. unger
Ravnholz/Rønningesøgård	78	42	15	21	73	74	1,8	45	1,0	45
Wedellsborg	41	15	9	17	59	32	2,1	11	0,8	11
Søbysøgård	17	5	4	8	53	11	2,2	3	0,6	2
Ørbækklunde	8	5	2	1	87	12	2,4	6	1,2	6
Hofmansgave	16	7	5	4	75	17	2,4	12	1,7	9
Glorup	36	9	9	18	50	14	1,5	6	0,7	6
Gyldensteen	10	2	4	4	60	5	2,5	0	0	0
Hesbjerg	16	2	5	9	43	4	2,0	2	1,0	2
Gudbj. Sk./Brænderup V.	18	6	1	11	39	12	2,0	6	1,2	6
Midt- og Østfyn	10	10	0	0	100	16	1,6	14	1,4	14
Hindsholm	7	0	2	5	33	0	0	0	0	0
Brahetrolleborg	61	23	13	25	64	46	2,0	33	1,4	30
Holstenshus	18	9	3	6	66	15	1,7	12	1,3	12
Tranekær	18	11	0	7	61	28	2,5	15	1,3	14
Sydlangeland	27	13	5	9	66	30	2,3	26	2,0	26
Hvidkilde	x)	22	11	4	83	20	1,8	17	1,5	17
Valdemar Slot	25	8	5	12	52	18	2,2	11	1,4	11
Broholm	20	8	1	11	45	17	2,1	12	1,5	12

x) 2 kasser fjernet, 2 kasser ikke tilset.

Sammenlagt giver det 448 kasser og 223 ringmærkede unger.

KRAGETØJ...

5

RÅGER OG ANDET KRAGETØJ.

Jeg havde ofte på vej til arbejde observeret Råger, der om morgenen kom trækkende fra en bestemt retning.

Om aftenen så jeg dem ofte igen men nu flyvende i modsat retning.

Derfor besluttede jeg at prøve at finde deres overnatningssted. Af retningen at dømme mente jeg det måtte være omkring Lindved. Jeg startede en lørdag (den 23. nov. 75) ved 15-tiden. Først kørte jeg til Volderslev og derfra mod Lindved. Herfra til Hestehaven forbi Roulunds fabrikker. Her fik jeg øje på de første fugle på markerne ind mod Odense. Der var også en stor flok småfugle. Jeg standsede bilen ved en åben mark mellem to gårde og fik den store kikkert frem, som jeg stillede på taget af bilen. Medens jeg stod og

forsøgte at bestemme

småfuglene, kom en be-
kendt forbi. Han stand-
sede op, bakkede og rul-
lede vinduet ned.

Dav!? --

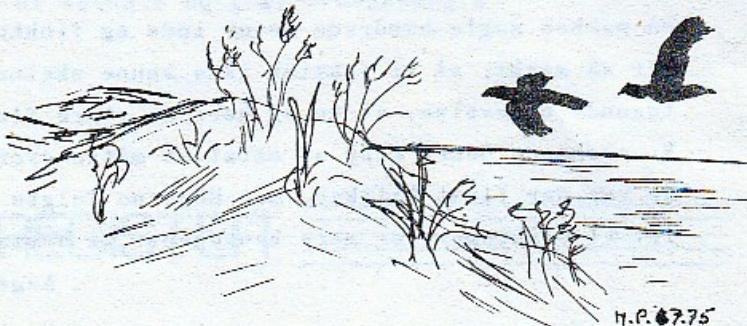
Dav, jeg forsøgte at
forklare hvad jeg lave-
de.

Nåh, nå. Ja, jae. Han troede nok jeg var tosset.

Jeg syntes fuglene samledes ovre ved universitetet og besluttede at køre derover. Forinden kom småfuglene, ca. 200 hen over hovedet på mig. På lyden kunne de nu bestemmes til Bomlærker. Imellem tiden havde en Spurvehøg sat sig i et træ et stykke nede på marken.

På vejen til universitetet kom jeg forbi ved Blangstedgård, hvor der også holdt en del Råger og Alliker til. De kom flyvende og slog sig ned på markerne og imellem frugttræerne. Når de gik ned lavede de luftakrobatik og voltede. Men det skulle være her de ville overnatte? Jeg syntes dog ikke der var nok og kørte mod universitetet.

Her sad allerede mange i træerne og endnu flere på markerne. Det var allerede ved at blive mørkt. Kl. var vel 16:30. Men hvad var nu det. Fuglene begyndte at flyve. Så var det alligevel ikke her. I lav højde fløj de hen over marken i retning mod Hollufgård. Ind i bilen og afsted igen. Jeg kørte bag om Hollufgård og kom om på sydsiden. Kl. var nu 16:45 og det var faktisk mørkt. Store fugleflokke var i luften. Men de satte sig ikke i træerne, -de fortsatte ud på markerne. Skulle det alligevel ikke være her? Jeg besluttede dog at blive, dels sad der allerede mange i træerne, dels var det så mørkt at videre eftersøgning ville blive umulig.

H.P. 67.75

Og så kom de tilbage fra markerne. Flok efter flok. -Det var så mørkt at de kun kunne ses som sorte utydelige klatter mod stjernehimlen. Bedst sås de mod den vestlige horisont, hvor himlen endnu var lidt lys. Det var en betagende oplevelse. Jeg skønnede, at der havde været ca. 2000 fugle i luften og måske andre 2000 der allerede havde slættet sig ned.

14 dage senere vendte jeg tilbage for at vise Kurt sceneriet. Vi ankom ved 16-tiden og der var endnu kun enkelte fugle at se. Ved åen, der løber forbi gården, kunne vi fra bilen iagttagte et par Vandstære. Den ene sad ikke mere end 10-15 meter væk. Medens vi sad der, fløj en Isfugl over vejen og forsvandt ud langs åen.

Denne dag syntes fuglene at komme endnu senere. En stor flok samledes på marken nogle hundrede meter inde og flokken lettede først, da det var så mørkt, at vi faktisk ikke kunne skelne den mere. Men igen en betagende oplevelse, at se og høre de store flokke af sorte fugle.

Vi skønnede denne gang at antallet måtte overstige 5.000. Tilsyneladende var der flest Alliker, men Rågerne fulgte godt med, hvorimod antallet af Gråkrager var mere beskedent. Vi hørte eller så ingen Ravne.

Aage Wichmann, Fr. Bøge.

RASTEPLADSEN

Ovenfor er nævnt hvordan man finder en af krægefuglenes store sovepladser. Det kan ikke være Fyns eneste. Fra DOF's side er man interesseret i yderligere oplysninger i almindelighed og den fynske lokalafdeling i særdeleshed. Det vil ved overnatningspladserne være en praktisk mulighed at få kortlagt hvor og hvormange krægefugle, der opholder sig indenfor amtet. Se endvidere "Feltornithologen" nr. 1/1967. Find sovepladser og fortæl det til Kurt, adresse side 7.

Apropos den seneste tids megen omtale og diskussion om "Kystfuglejagt", DOF's debatbog.

frit efter Quist.

Tryggelev Nor.

Det lavvandede Tryggelev Nor er i efteråret blevet opkøbt af Fugleværnsfonden. Et skitseprojekt for områdets udvikling er under udarbejdelse, et kommende fugletårn synes at være sikker på tilslutning.

Den fynske ø-undersøgelse.

Anden ynglesæson i optællingsperioden er ovre og forløbet godt. Vi lægger alle kræfter i, for at få gjort næste års afsluttende optælling total. Derefter vil den endelige bearbejdning finde sted.

Kasseprojekt.

Sideløbende med uglekasseprojektet (se side 4) lavede vi i samme tidsrum kasser til Tårfalk. 99 stk blev hængt op i foråret, heraf blev 12 kasser beboet af Tårfalk og 49 unger blev ringmærket. Kuriosum: 2 kasser beboet af Solsort, 1 af Natugle og 1 af Skovhornugle.

LOKALITETSREGISTER

LOKALITETSREGISTRET.

Som nævnt i sidste nummer af Havrevimpen, startede lokalitetsregistret ved årsskiftet 1974/75. Registret må siges at være løbet godt af stablen, idet flere straks reagerede, og bad om at få skemaer tilsendt. Siden er flere kommet til, sådan at der for øjeblikket indkommer skemaer regelmæssigt fra 12-14 fuglekikkere.

Der er naturligvis kommet flest skemaer fra kendte lokaliteter, men endnu mangler vi at dække mange lokaliteter, specielt i yngletiden, da der næsten ingen yngleskemaer er indkommet. Blandt de bedst dækkede kan nævnes Holckenhavn, Knudshoved, Odense Fjord, Gyldensteen, Nr Nørå Strand, dele af Helnæs, sørerne ved Brahetrolleborg, Vejlen, Monnet og Sydlangeland. Fra mange lokaliteter haves imidlertid kun få eller slet ingen skemaer, og da der skal mange skemaer fra hver lokalitet til at opbygge et solidt kendskab til den, har registret brug for mange flere skemaer. Såvel fra de godt dækkede som de dårligt eller slet ikke dækkede. Derfor kan jeg kun opfordre alle fuglekikkere, og jeg understreger endnu engang at alle kan være med, til at rekvirere skemaer hos

Kurt Due Johansen

Bystævnevej 39

5200 Odense Vest.

Obslisten omfatter denne gang perioden sidste halvdel af 1974 til 1.12. 75. Hvor intet andet er anført drejer det sig om 1975.
Flg personer har bidraget til listen.

Ib Petersen, Langeland (IP)	Tom Skeldal, Sjælland (TS)
Erling Hansen, Vejstrup (EH)	Keldsnor Fuglestasjon (KNF)
Søren Bøgelund, Ryslinge (SB)	Bo Madsen, Gersø (BM)
Kurt Johansen, Odense (KJ)	Steen Frandsen, Bogense (SF)
Niels Andersen, Svendborg (NA)	Michael M Jensen, Thurø (MMJ)
Edith Mosegård, Odense (EM)	Bent S Nielsen, Brylle (BSN)
Hans H Andersen, Odense (HHA)	Åge Wichmann, Odense (AW)
Niels B Jensen, Ullerslev (NEJ)	Lise Hafstrøm, Odense (LH)

Lom: 1 rød d 27.11.74 Lillebælt (SB); 1 d 8.12.74 Flyvesandet (KJ);
1 rød d 2.2 Lys (SB + NA); 1 d 23.3 Knudshovede; 1 d 17.4 Hindholm (EM); 2 sorte ud f Tryggelev Nor d 19.4 (HHA).

Nordisk lappedykker: 1 i sommerdragt ud f Tryggelev Nor d 25.4 (IP + SE)
Tp lappedykker: Flere overvintrende; 152 d 22.8 Arreskov Sø (NBJ)

Lille lappedykker: Flg max tal. 4 d 17.11 Gyldensteen (KJ); 1 d 16.12.
74 Waldemar Slot; 13 d 19.1 Aalborg Minde; 43 d 20.1
Holckenhavn (SB); 80 d 4.2 Seden Strand; op til 5
i Odense Å og op til 5 v Kanalen, Odense Fjord (KJ)

Gråstrubet lappedykker: 1 d 8.12.74 Flyvesandet; 1 d 28.1 og 4.2 Seden
Strand (KJ); 2 d 9.2 Monnet (SB).

Hvid Stork: 5 i maj v Allested iflg Fyens Stiftstidende (med foto)

Sort stork: 5 juv Klise Nor d 6-8.8, derefter 8 ex, både ad og juv d 9-
10.8, 2ex d 11.8 og 3 ex d 13.8 alle Klise Nor; 1 d 17.8
Nordenbro (KNF); 1 over Thurø d 4.9 (MMJ).

Trane: 3 ♂ d 10.5 Enebærrodde (KJ); 4 Trk d 14.5 v Ejby (Per Bomholt)

Flamingo: 1 d 14.6 Keldsnor (TS); 1 d 18-25.7 Hofmansgave (KJ); 1 d
3-10.8 Keldsnor (KNF); De 2 sidstnævnte var Chileflamingoer,
hvorimod den førstnævnte ikke er artsbestemt. Det drejer sig
velsagtens om en og samme fugl.

Sule: 1 ad d 1.5 Brandø, Lillebælt (SB).

Sort svane: 1 d 17.11.74 Øret, Helnæs (NBJ).

Pibesvane: Flg fugle Tryggelev Nor. 3 d 11.10; 1 d 19 + 20 + 23.10; 5
d 5.11 (KNF) (NEJ); 26 d 5.11 Keldsnor (NBJ).

Grågås: Overvintrende Gyldensteen (KJ); iøvrigt mange tidlige fugle.
500 d 2.7 Arreskov Sø; 1530 ultimo august Brændegd Sø (NBJ)

Sædgås: 150 d 19.1 Vestfyn, (SB + MMJ + BSN); 50 d 22.2 Vestfyn (KJ)
73 d 23.11 Vestfyn (EM).

Kortnæbeet gås: 2 d 3.11 Gardersø; 3 d 8.12.74 Maden Helnæs (SB).

Blisgås: Overvintrende Gyldensteen (KJ) (SF); Op til 200 sammesteds
i februar (KJ)(SF); 50 d 22.2 Vestfyn (KJ).

Bramgås: 1 d 22.2 Vestfyn (KJ); 180 d 20.10 Tryggelev Nor og 80 Nor-
denborgård (KNF).

Knortegås: Pæne sene gennemtrækkende flokke Sydlangeland mm. 38 d 5.8
Dovnsklint ! (KNF).

Kanadagås: Fra marts jævnligt 1 i Nørresø og Brændegd Sø (SB + NBN + NA
+ BM)

Knarand: Ganske regelmæssigt i Tryggelev Nor med op til 7 ex (IP); Øvrige obs. Han og hun d 2.2! Fredmosen (IP); 1 par d 10.4-27.4 Knudshovede (SB + EM + ÅW); 3 d 11.4 Henninge Nor; 4 d 11.4 Noret, Tåsinge (SB); 2 d 25.4 Klise Nor (IP); 1 par d 12-14.6 Agab, Langeland (TS).

Krikand: 4 d 2.2 Fredmosen (IP); 700 d 19.4 Vejlen, Tåsinge (HHA).

Atlingand: 2 d 26.3 Tryggelev Nor (IP); 2 d 21.4 Nab (NA); 4 d 25.4 Tryggelev Nor (IP).

Skeand: 130 d 2.11.74 Brændegd Sø (NBJ); 1 d 2.2 Fredmosen (IP)

Rødhovedet and: 1 hun d 5.4 Fredmosen (IP + SB).

Troldand: Op til 5000 vinter 74/75 (SB) i Brændegd Sø.

Bjergand: 1400 d 16.3 ud f Maden, Helnæs (NBJ).

Havlit: 1 d 15.1 i Nørresø! (SB + NA); 1500 rst d 25.3 stigende til 5000 d 5.4 Dovnsklint (IP + SB).

Fløjlsand: 800 d 1.5 Lillebælt (SB).

Lille skallesluger: 1 han ad Keldsnor d 25.12.74, 30.12.74, og 8 og 14.1 (IP); Op til 4 d 15.1 - 11.3 Nørresø (NA + SB); 2 d 15.1 Brændegd Sø; 2 d 19.1 Hvidkilde Sø (NA); 1 hun d 28.2 Keldsnor (SB); 1 hun Tryggelev Nor d 22 og 23.10 (Lejr)

Musvåge: 326 Trk d 22.3 Hofmansgave (KJ); 42 ØNØ d 22.3 Bederslevdal (SF); 428 Trk d 23.3 Hofmansgave (KJ); 30 kredsende d 17.4 Hindsholm (EM); 42 Trk d 20.4 Hofmansgave (KJ); Flg Sydlangeland. 152 d 21.9; 80 d 27.9; 35 d 28.9 (KNF); 1200 d 2.10 (NA); 578 d 4.10; 20 d 18.10; 73 d 20.10 (KNF).

Vintermusvåge: 32 iagttagelser i tiden sept 74 - 22.4. Første på efterårstræk Sydlangeland d 20.9 Keldsnor (KNF); 7 Trk d 2.10 (NA).

Rød glente: 1 d 29.9.74 Tryggelev Nor (NBJ); 1 d 19.1 Abelø (SF); 1 d 6.4 Nørreballe, Langeland (IP); 1 d 11.4 Svinø (NA); 1 d 20.4 Stavreshovede (EM); 1 d 21.4 Keldsnor (IP); 1 d 4.5 Nørresø (SB); 1 d 7.5 21 km W f Middelfart (Per Bomholt); 1 d 31.7 v Magleby, Langeland; 8-10.8 set mange steder på Sydlangeland, ialt 5 ex; 1 d 13.8 Klise Nor; 1 Nordenbro d 17.8; 1 S d 18.8 Keldsnor; 1 d 21.9 Dovnsklint; 1 d 27.9 Dovnsklint; 1 d 28.9 Fredmosen (KNF).

Kongeørn: 1 i overgangsdragt d 25.12.74 - 31.12.74 Keldsnor; 1 d 1.1 Klise Nor; 1 d 3.2 Nørreballe; 1 d 7 og 18.2 Tryggelev Nor (IP).

Hvepsevåge: 23 W d 19.5 Fynshovede (EM); 130 N d 19.5 Keldsnor (IP); 5 N d 13.6 Dovnsklint (TS); 50 SW d 30.8 over Thurø (MMJ) 65 d 31.8 Nørreballe; 246 d 3.9 Dovnsklint og 86 Tryggelev Nor (KNF);

Rørhøg: 1 han d 5.4 Fredmosen; 1 han d 16.4 Ringe (IP); 1 hun d 22.4 Enebærrodde (KJ); 3 d 2.5 Nordskov (NBJ); 1 d 9.5 Flyvesandet (EM); 1 par d 10.5 Fjeldsted Skov (MMJ); 1 han d 10.5 Enebærrodde (KJ); 8 d 12.5 Fakkemose ! (IP); 1 d 14.5 Maden, Helnæs (NBJ); 2 han og 1 hun d 19.5 Fynshovede; 16 til natte- ro d 26.8 Tryggelev Nor ! (EM); Pænt gennemtræk i august Nordfyn (KJ); 1 d 19.8 Thurø (MMJ).

Blå kærhøg: 24 iagttagelser i tiden 5.1.74 - 2.5; 1 han d 27.7 Lindø, Nordfyn (EM); 1 d 18.8 Tryggelev Nor; 1 d 24.8 Klise Nor; 1 han d 31.8 Dovnsklint. Bemærk sommeriagttagelsen og de 3 tidlige fugle (KNF).

Fiskeørn: 3 Trk d 16.4 Fynshovede (SB); 1 d 26.8 Tryggelev Nor (EM);

Fiskeørn, fortsat: 1 d 31.8 Tryggelev Nor og Klise Nor (KNF); 2 Trk d 3.9 Dovnsklin; 1 Tryggelev Nor d 6 og 7.9; 1 d 8 og 10.9 Nørreballe; 1 d 13.9 Tryggelev Nor (KNF); 1 d 17.9 Tryggelev Nor (EM); 1 d 22.9 Nørreballe; 1 d 27.9 Dovnsklin (KNF) 1 d 2.10 Dovnsklin (NA); 1 d 4.10 Tryggelev Nor (KNF).

Lærkefalk: 1 d 17.5 Enebærrodde (KJ); 1 d 31.8 Nørreballe; 2 Trkd 3.9 Dovnsklin; 1 d 3.9 Tryggelev Nor; 2 d 4.10 Dovnsklin (KNF).

Dværgfalk: 1 hun d 5.1 Knudshovede (MMJ); 1 d 12.4 Flyvesandet (EM); 2 Trk d 16.4 Fynshovede (SB); 1 d 13.9 Tryggelev Nor; 1 d 20.9 Fakkebjerg, Langeland; 1 rst d 27.9 Dovnsklin; 1 d 27.9 Keldsnor fyr; 2 d 4.10 Dovnsklin; 1 d 19.10 og 20.10 Keldsnor; (KNF); min 1 d 3.11 Keldsnor (NBJ).

Aftenfalk: 1 formodet hun d 10.9 Vejstrup (EH).

Duehøg: 1 d 4.8 Tryggelev Nor (KNF).

Spurvehøg: Flg fugle Sydlangeland. 8 d 21.9; 43 d 27.9; 15 rst og 8 Trk d 28.9; 42 d 2.10; 53 d 4.10; 18 d 11.10; 6 d 18.10; 17 d 19.10; 31 d 20.10; (KNF) (NA).

Vadefugle: overvintrende fugle, se andetsteds i bladet.

Lille præstekrave: 1 d 10.7 Monnet (NBJ); 2 d 4.8 Klise Nor (KNF); 1 d 31.8 Øret, Helnæs (NBJ).

Hjejle: 500 d 6.11.74 Strynø og 400 Strynø Kalv; 2200 d 12.11.74 Monnet; 150 d 27.11.74 Feddet; 220 d 8.5 Drejø; (SB).

Stenvender: 11 forårsdragtagelser, og 34 efterårsdragtagelser.

Klyde: Første d 1.3 Hofmansgave; 300 d 17.7 Nr Nærå Strand ! (NBJ).

Alm ryle: 5000 d 10.11 og 31.3 Nr Nærå Strand (KJ).

Isl ryle: Forårsdragtagelser. 4 d 6.3 Nr Nærå Strand (NBJ); 3 d 1.6 Emtekær Nor; 1 d 13.6 Nr Nærå Strand (EM).

Dværgryle: 6 d 20.5 v Odense Fjord (KJ); 2 d 28.7 Bågø; 3 d 31.8 Øret, Helnæs (NBJ); op til 11 august/sept Hofmansgave (KJ); Flg Sydlangeland. 6 d 18.8 Keldsnor; flere 13.8 og fremefter Tryggelev Nor, men fra d 23.8 28 ex, med max d 3.9 61 ex. Sidste dragtagelse d 20.9; 5 d 6.9 Keldsnor (KNF).

Temmincks ryle: 10 d 20.5 Kærby Fed (KJ); flg Tryggelev Nor. 2 d 9.8; 1 d 10.8; 1 d 17.8; 1 d 29.8; 1 d 17.8 Keldsnor; 1 d 19.10 Tryggelev Nor (KNF).

Kærløber: 1 d 27.7 Lindø, Nordfyn (EM); 1 d 9.8 Enebærrodde (BM); flg Tryggelev Nor. 2 d 17.8; 3 d 18.8; 3 d 23.8; 1 d 29.8 (KNF).

Sandløber: 1 d 8.5 Drejø (SB); 1 d 15.7 Bøjden Nor (NBJ); 3 d 2.8 Enebærrodde (KJ); 1 d 16 og 20 og 21.9 Keldsnor (KNF).

Odinshane: 1 d 1.6 Byrnt Sø (EM); 1 d 14.6 Ågab, Langeland (TS); 1 d 28-30.7 v Odense Fjord (KJ + BM); 1 d 13.8 ud f Kærby Fed (KJ); 2 d 13.8 Klise Nor; 1 d 17.8 Tryggelev Nor (KNF); 1 d 15.8 Tryggelev Nor og 2 i Klise Nor (EM).

Stor kobbersneppe: Regelmæssig Sydlangeland ultimo juli til medio august (KNF).

Enkeltbekkasin: 1 d 29.3 Stige Ø (BM); 1 d 26.4 Thorø; 1 d 8.5 Drejø (SB); 1 Keldsnor d 23.10 og 2 d 21.10 og 3 d 24.10 samme steds (KNF).

Dværgmåge: 1 d 20.10.74 Holckenhavn (SB); 2 juv d 26.1 ud f Bogense SF ; Regelmæssig i Tryggelev Nor fra 4.5 til 25.7 (IP) (HHA) NBJ); 8 ad Odense Inderfjord d 29.4; 1 ad d 2.5 v

Dværgmåge, fortsat: Odense Å's udløb (KJ); 1 d 23 og 25.7 Øret, Helnæs (NBJ); 1 d 28.7 Keldsnor (KNF); 1 d 22.8 Arreskov SØ (NBJ)

Sortterne: Årets første d 4.5 Tryggelev Nor (IP).

Alm kjove: 1 lys ad d 4.7 Syd f Bagenkop (MMJ); 1 d 21.9 Dovnsklin; 1 d 27.9 Dovnsklin; 1 mørk a 28.9 Tryggelev Nor (KNF).

Rovterne: 1 W d 31.7 Gulstav Mose; 1 Tryggelev Nor d 17.8 (KNF).

Ringdue: 400 d 4.2 Brahetrolleborg (SB); 1480 d 11.10, 8000 d 19.10, 4800 d 20.10 alle Dovnsklin (KNF).

Huldue: 2 d 21.2 Fynshovede (SB); 4 d 23.2 Flyvesandet (KJ); 11 d 13.3 Fynshovede (EM); 2 d 6.4 Bøgebjerg (SB); 2 d 13.4 Lundsgård Skov (LH); 1 d 15.4 Fænø; 1 d 29.5 Lykkesholm (SB); 32 d 18.10 og 55 d 20.10 Dovnsklin (KNF).

Mosehornugle: 1 d 6.11.74 Strynø; 1 d 23.11 Monnet (SB); 1 d 30.12.74 Gyldensteen (KJ); 2 d 1.2 Åbeløholm (SF); 2 d 8.2 Gyldensteen (SF); 1 d 21.2 Fynshovede (SB); 2 d 23.2 Åbeløholm (KJ); 1 d 25.2 Åbeløholm (SB); 1 d 1.3 Vigelsø (BM + KJ); 1 d 8.3 Thurø Rev (MMJ); 1 d 21.10 Keldsnor (KNF).

Skovhornugle: Vinter 74/75 op til 8 Ravnholt (SB).

Sneugle: 1 han d 25.2 Åbelø (SB + BSN).

Natravn: 1 d 7.6 Bogense (SF).

Grønspætte: 1 ynglepar på Fyn i år (NBJ).

Hedelærke: Flere blandt sanglærker d 25.2 Åbelø (SB + BSN); 14 d 9.2 Flyvesandet (EM); 7 d 2.10 Dovnsklin (NA); 11 d 20.10 og 5 d 21.10 Gulstav Mose (KNF).

Bjerglærke: 8 d 21.10 Keldsnor (KNF).

Ravn: Op til 4 i oktober Midtfyn; 2 d 19.1 Gardersø; 1 d 18.2 Holckenhavn; 1 d 8.2 Flægen (SB).

Skægmejse: 3 d 3.11.74 Flægen; 2 d 25.12.74 Tryggelev Nor (SB); 2 d 23.3 Gardersø (BSN).

Ringdrossel: 1 d 2.5 Fynshovede (NBJ).

Piro: Syngende fugle Lykkesholm, Broløkke, Kildemarken og Vornæs Skov (IP) (MMJ).

Lille fluesnapper: 1 ringmærket d 6.9 Gulstav Mose (KNF).

Munk: Flg vinteriagttagelser. 1 d 18.12.74 Vejstrup (EH); 1 d 17.1 Gl Stenderup (NBJ); 1 d 18 og 24.2 Odense (LH).

Gransanger: 1 hørt d 15.12.74 Knudshovede (SB).

Drosselrørsanger: 1 d 29.5 Østfyn (SB).

Lundsanger: 1 ringmærket d 30.8 Gulstav Mose (KNF).

Rødtoppet fuglekonge: 1 d 2.5 Fynshovede; 1 ringmærket d 24.10 Gulstav Mose; 1 d 25.10 Ørbækklunde (NBJ)(KNF).

Sortstrubet bynkekugl: 1 hun iagttaget første gang d 27.12.74 Fynshovede (ÅW + KJ), dernæst genopdaget d 24.1 (LH), og dernæst set af adskillige ornitter.

Husrødstjert: Syngende han d 3.5 Fåborg, og d 4.6 Svendborg (MMJ); 1 d 1.6 Tisselholt (IP), og samme steds 1 par " juni " (EH)

Silkehale: Har optrådt invasionsagtigt over det meste af Fyn vinteren 1974/75. Flest Odense med flere flokke på 200; 45 d 2.11.75 (NA).

Stor tornskade: 54 iagttagelser nov 74 - april 75.

Bjergvibstjert: 1 hun d 13.11.74 Ryslinge (SB); 1 d 13.4 Vejlen (HHA).

Amerikansk stillits: Et sådant eksemplar, som næppe kan være andet end et fangenskabseksemplar set d 2-5.8 Keldsnor (KNF).

Bjergirisk: 2000 d 21.10 Keldsnor (KNF).

Grønsisken: 5-6000 Trk d 15.12.74 Knudshovede (SB).

Gråsisken: 7 d 9.3 Egebjerggård (EM); 3 d 22.3 Bederslevdal (SF).

Korsnæb: Hele vinteren i Fiskerup Skov (NBJ); 4 d 29.12.74 Brahetrolleborg; 3 d 4.1 Ravnholt (SB); 11 d 25.1 Langesø (BM); 4 d 27.2 Lunge Bjerge (SB); 2 d 16.3 Nørresø (NA); 1 han d 2.8 Thurø (NMJ); 1 d 13.9 Klise Nor; 8 d 23.10 Gulstav Mose (KNF).

Bogfinke: 10-12.000 27.9 Dovnsklint (KNF).

Snespurv: Indlandsiagttagelse d 19.12.74 Ravnholt 70 ex (SB).

Nøddekrige: Iagttaget hele efteråret på Sydlangeland (KNF).

Tilføjelser.

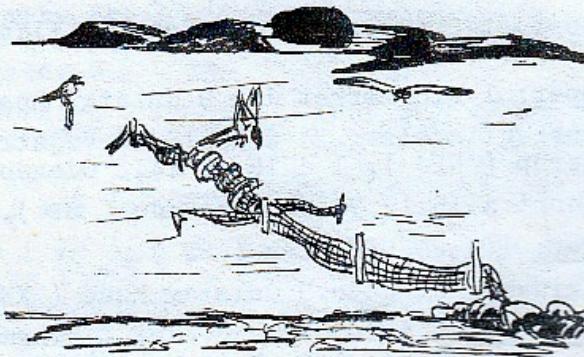
Isfugl: Vinter 1974/75 stationære fugle Gyldensteen og Fjordmarken (KJ); endvidere 1 d 26.10.74 Thurødamningen (NMJ); 2 d 16.11.74 Huge Mølle (SB); 1 d 1.12.74 Odense Å; 1 d 15.12.74 Stige Ø; 1 d 9.2 v Hesselet, Storebælt; 1 d 25.2 Krarup (ÅW). Også i år flere ynglebar.

Rørdrum: 1 d 23.2 Tryggelev Nor (IP).

Stor Skrigesørn: Ved Lindkær og Ravnholt 17/5. (Per Bak)

Sydlig Nattergal: Ved Arreskov 18/5 (Per Bak)

Kurt Johansen

OBS!

Da der synes at være en mindre invasion af Nøddekrige igang, kunne det være interessant at få hyppighed og invasionsmønster kortlagt. Indsend derfor alle iagttagelser af Nøddekrige på Fyn til Kurt. Adresse side 7.

OVERVINTRENDE VADEFUGLE.

Vinteren 1974/75 var meget mild, i lighed med de forrige vintre. Derfor har et stort antal vadefugle overvintret. Det er naturligvis meget vanskeligt at afgøre om en fugl overvintrer, eller om det er en tidlig/sen trækfugl. Her er brugt månederne december 1974 og januar-februar 1975. Nedenstående følger en oversigt over overvintrende vadefugle, baseret på de oplysninger lokalitetsregistret har givet, hvorfor bidragyderne allerede er nævnt under "OBS" tidligere i bladet.

Hjejle: December 150 16/12 Monnet, 40 30/12 Nr Nærå Strand, 380 Kærby Fed.

Januar. 1500 11/1 Nr Nærå Strand, max 800 for måneden Monnet
17/1, 3-500 28/1 Kærby Fed.

Februar. 650 1/2 Monnet, 300 samme dag Skovballe, 400 15/2 Kærby Fed, 100 2/2 Lyø, 4-500 9/2 Nr Nærå Strand, 95 9/2 Hjortø.

Vibe: Set i alle 3 måneder på mange lokaliteter, dog især Monnet, Kærby Fed og flere vestfynske lokaliteter, hver med flere hundrede, foruden mange lokaliteter, hvor der kun er set nogle få.

Strandskade: December. 1 30/12 Gyldensteen.

I januar er der set få fugle på Thurø Rev, Nr Nærå Strand, Dørholmbugten, Odense Fjord og Fyns Hoved, dog alle steder få.

I februar ses i begyndelsen flere steder få fugle, dog 26 8/2 Thurø Rev, men omkring 20/2 er der kommet gang i trækket, således 93 21/2 Mejlsø.

Alm Ryle: December småflokke, op til 30 i Dørholmbugten og enkelte Nr. Nærå Strand.

Januar ses flere steder pøne flokke, enkelte steder decideret store flokke, bla Nr Nærå Strand 1000 11/1, 150 12/1 Monnet og 125 14/1 samme steds.

Februar ses mange flokke, bla 1000 både 8. og 27/2 Nr Nærå St. 200 2/2 Vestersø, Lyø og 120 18/2 Kærby Fed.

Sortgrå Ryle: 1 2/2 Lyø.

Rødben: 10 24/12 og 1 26/12 Dørholmbugten, 2 31/12 Kærby Fed.

Januar enkelte fugle på flere lokaliteter, men igen flest Dørholmbugten, således 30 3/1, 50 18/1 og 30 20/1.

Februar. 60 som maxtal for Dørholmbugten 8/2, men i øvrigt få andre steder. Ved månedens slutning yderligere flere lokaliteter.

Skovsneppe: Set 16/1 ved Arreskov Sø.

Dobbeltbekkasin: Spredt overvintrende over det meste af Fyn, men få ex på alle lokaliteter, dog 11 2/2 Lyø.

Enkeltbekkasin: 1 1/1 Hofmansgave.

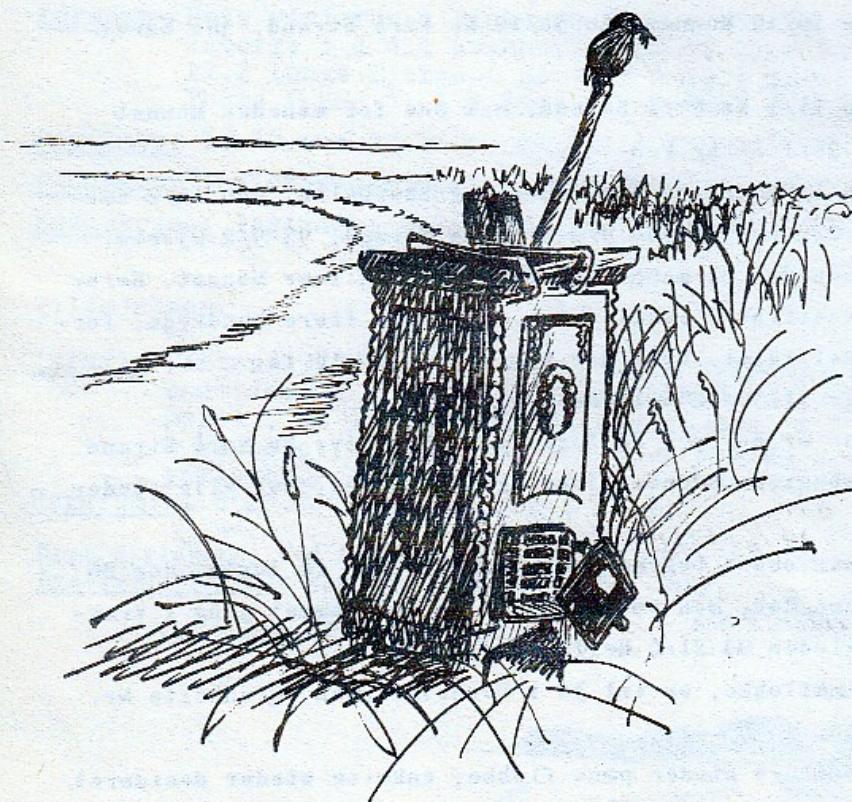
14

Stor Regnspove: 4 6/12 Galtehoved, Odense Fjord, 1 30/12 Dørholmbugten,
1 7/2 Dørholmbugten, 7 8/2 Fynshoved, men derefter skal
vi frem til 21/2 hvor trækket så småt begynder.

Klyde: 1 13/12 Kelds Nor.

Kurt Johansen.

NØD...

BOLIGNØD I DET SYDFYNSKE.

Sidst i maj besøgte vi den skønne ø Nyland for at finde ud af, hvad øen husede af fugle. På vores liste over ynglefugle er også opført en Stær! Dette vil nok undre den, der kender Nyland, for øen består kun af en lav sten- og sandrevle bevokset med en smule hybenros og derudover kun af Marehalm, Strandkål og mindre planter. Det eneste sted en Stær kunne sætte bo, var i en gammel rusten kakkelovn, som ejendommeligt nok er an-

bragt på øen. Vi hørte den velkendte Stæreunge-hvislen, og da vi undrende gik efter lyden, nåede vi frem til kakkelovnen, i hvis mørke dyb vi fandt 4 unger.

Det sorgelige ved historien er jo nok, at vi fandt den omtalte kakkelovn, for det kunne jo tyde på, at øen ikke var så øde og ubesørt, som man umiddelbart fik indtryk af. Ved senere besøg fik jeg dette bekræftet. Øen er et meget besøgt badested af folk fra Årø, og må på grund af sin lidenhed meget hurtigt blive overrendt. En Havternekoloni, som vi fandt ved første besøg, forsvandt da også ret hurtigt.

Denne sårbare ø, hvis ynglefugle ydermere trues af tusinder af Sølvmåger fra de nærliggende øer, Store og Lille Egholm, burde virkelig beskyttes.

Aksel Hansen, Tåsinge.

Flyvesandet 23. februar.

I pragtfuld vetr med strålende sol havde vi en dejlig tur med knap 50 iagttagne arter. Straks fløj 6 fine Misteldrosler snurrende over hovederne på os. På fladvandet lå 130 Knortegæs og knorrede, og der sås endvidere 150 Gråand, 7 Spidsand, 50 Pibeand, 1 par Skeand, 50-100 Gravand og Hvinand. Af vadere Storspove, Alm Ryle, Hjejle og 50 Strandskade. Derefter gik vi en tur langs stranden og igennem skoven og typiske fugle sås alle. Ved hejrekolonien var flere fugle i aktivitet.

De mest ihærdige fortsatte til Gyldensteen og Jersore, hvor der bla. sås Blisgås og Mosehornugle.

Kurt Johansen.

Fyns Hoved 6. april.

Kl 06 mødte der 10 ornithologer op fra nær og fjern. Turen blev indledt med at vi gik rundt om "Knolden". Der sås bla. Svaleklire og Mosehornugle. Der trak ca 700 Bogfink. Da vi havde fået en tår kaffe kørte vi til Lillestrand. Der var ca 150 Pibeænder. Vi kørte nu mod Bøgebjerg for at se om der trak Musvåger. Der var imidlertid næsten ingen, så vi kørte mod Odense ad kystvejen. På vej hjem så vi 2 Store Tornskader.

Lars og Gregers.

Mandø 12. april.

Der deltog 33 ornithologer på Mandø-turen, som på trods af et til tider blæsende og regnfuldt vejr forløb udmarket. Af de mest bemærkelsesværdige iagttagelser kan nævnes: 1500 Knortegæs, 1900 Pibeænder, 90 Spidsænder, 2-3 Blå Kærhøge, 1 Dværgfalk, 4000 Strandskader, 700 Hjejler, 100 Storspover, 30 Småspover, 6000 Små Kobbersnepper, 4000 Alm Ryler, Splitterne, Ride, Mosehornugle, Stenpikker, Rødstjert og en Sorttrygget Havrevimpe. Foruden fugle var den særprægede ø også en oplevelse, og bestemt et besøg værd en anden gang.

Michael Mosebo Jensen.

Sydlangeland 27. april.

Der startedes ved Dovns Klint, hvorefter man gik i Kelds Nor, her sås bla. 350 Knortegæs komme trækkende mod nordøst. Selvfølgelig de almindelige vadefugle og ænder. Langs Vesterskovens en Rørhøg. Fra Klise Nor, turens næste mål, berettes om både Lille og Gråstr. Lappedykker, og foruden de almindelige ænder et par Knarænder. Til slut kørte vi til Tryggelev Nor. Gråstr. Lappedykker foruden Toppet var der her, og 3 Rørhøge. I den nordlige del svømmede et par Atlingænder rundt.

Ib Petersen.

Nørresø 4. maj.

Ialt 15 morgenfriske ornithologer var mødt op kl 04. Det blev en herlig tur med fint vejr, gennem skov, åbent land og langs søen. Der blev bla. set Natugle, Dom-pap, Skovpiber, Træløber, Skovsanger og Munk. Men det sjoveste var nok da vi gik ad vejen, der går ud over det åbne land. Der så vi en Rød Glente flyvende tæt forbi os. Vi sluttede turen med at køre om til Brændegdr. Sø, hvor vi kunne se ud på den lille ø. Der var bla. Fiskehejre, Skarv, Troldand og Mudderklire. Da vi brød op kl 07:20 havde vi set 50 forskellige arter.

Bent S. Nielsen.

Lindkær 27. maj.

Aftenekskursionen til Lindkær var begunstiget af meget ideelt vejr for afholdelse af en sangfugletur, nemlig stille og lunt. Ca 60 deltog i turen, hvor alle de almindelige sangere hørtes. I højskoven således Skovsanger og i moseområdet Nattergal og Kærsanger. Deltagerne havde endvidere lejlighed til som afslutning at så flere Skovsnepper overflyve området. Ved fremtidige sangfugleture med så stort deltagerantal, vil det nok være en god idé med en opdeling i mindre hold med hver sin fører. Herved vil den enkelte deltager givet få et større udbytte af turen.

Per Bak.

Dovns Klint 27. juli.

Kl 08 gav 16 ornithologer møde, leder var Hans Krog. Man gik hurtigt ud i Kelds Nor, hvor der især var godt med ryler, fx 40 islandske, 17 krum-

næbbede og 7-800 almindelige. I alt mange slags vadefugle.

16

Dovns Klint 10. august.

Der startedes kl 07 ved klinten, og fortsattes ad den sædvanlige rute: Kelds Nor, Dovns Klint, Klise Nor og sluttede i Nørreballe. Nævnes må 2 Røde Glenter og en Flamingo samt 2 Vandrixer i Kelds Nor - selvfølgelig også de sædvanlige vadere og ænder. I Klise var der 8 Sorte Storke og 1 Glente. Så alt i alt var det en fin tur. Der var 14 deltagere.

Sydlangeland 2. september.

Også kl 07 og den sædvanlige rute: Dovns, Kelds Nor, Klise Nor og endelig Tryggelev Nor. I alt 30 deltagere havde lejlighed til at se bla. Nøddekrige, Vandrix, 42 Dværgryler, 1 Fjordterne, 1 Stenvender, 1 Fiskeørn, 14 Brushane og 97 Hvepsevåge (vesttrækende). Det blev kort sagt en god dag som sluttede ved 1-tiden.

Kelds Nor Fuglestasjon.

Slipshavn 21. september.

Kl 07:30 mødte hele 3 deltagere op for at trave søen rundt, i håb om at se trækende og rastende fugle. Der sås ingen træk af nogen art, men der lå en del ænder langs kysten intil en strandjæger jagede dem væk. Af arter skal nævnes Tinksmed, Brushane, Klyde og specielt Nøddekrige.

Søren Bøgelund.

Blåvand 5. oktober.

30 ornithologer mødte op i Odense kl 04:30 og via bus nåede vi Blåvand ved 7-tiden. Vi gik straks på Hukket, men her blev der ikke budt os de bedste betingelser, det småregnede, var diset, vinden kom ifølge den lokale observatør fra det forkerte hjørne (NW) og bunkerens fuld af Vejle-folk. Der var da også dårligt træk, men vi så dog bla. en Sule og en Storkjove. Efter to timer her, rustede vi os ved medbragt mad til en dejlig 5 timer lang tur på Skallingen. På dette tidspunkt var det også holdt op med at regne. På Skallingen sås mange spændende ting, hvoraf skal nævnes 60 Strandhjejler, 800 Alm Ryler, 50 Sandløbere og 2 Hedelærke. Heretter afsluttedes en fin tur, trods vejret i det vestjyske..

Michael Mosebo Jensen.

Vestfyn 9. november.

Efter at have forsynet os med morgenbrød kørtes til Helnæs. På Maden var der bemærkelsesværdig få fugle, noget der iøvrigt gjaldt hele turen. Dog trak der nogle ubestemte gæs over netop på Helnæs. Fra Helnæs gik turen til Emtekær Nor og Feddet. Her sås 2 Sædgæs trækende mod nord og en Kortnæbbet Gås mod syd. Derfra gik turen videre forbi Flægen ved Tybrind og videre til Gardersøen ved Føns. 16 deltagere. Bent S. Nielsen.

Langesø 7. december.

Kl 09 mødtes man ved Komigen kro, vi var 16 i alt. Turen er traditionelt foreningens Vandstæretur, men trods ihærdig øgen fik vi ikke Vandstæren at se, derimod så alle Isfugl. Så kan vi jo have Vandstæren til gode til det nye år ved Kongshøj Å. Generelt var skoven ret fugletom, men vi så dog omstrefjende flokke af Lille Korsnæb, Grønsisken og Dompap. Iøvrigt var der megen uro i skoven pga. et utal ag kondiløbere og -cykelryttere. Vejret var blæsende og til tider regnfuldt, og netop i regn sluttede vi kl 11:45.

Niels Andersen.

Efterårslejr på Sydlangeland 18-25. oktober.

Der var 14 deltagere på dette års lejr, den anden i træk. Hver morgen startede vi kl 06 med morgenmad, og ved daggry stod vi på Dovns Klint. 4-5 mand blev dog i Gulstav Mose for at ringmærke. Når trækket hen på dagen ebede ud over Dovns Klint, delte vi os i hold. Nogle gik i Kelds Nor, andre cyklede til Klise Nor, Tryggelev Nor og Fredmosen. I år foregik al transport på cykler eller til fods. Hver aften spiste vi varm mad på Bagenkop Kro.

Kelds Nor Fuglestasjon.